

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

Gminy Opoczno na rok 2017.

I. Wprowadzenie.

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), uzależnienie to psychiczny i fizyczny stan wynikający z interakcji między żywym organizmem, a substancją chemiczną (do których należą: alkohol, narkotyki, nikotyna, leki), charakteryzujący się zmianami i innymi reakcjami takimi jak: konieczność przyjmowania danej substancji w sposób ciągły lub okresowy, w celu doświadczenia jej wpływu na psychikę lub by uniknąć objawów towarzyszących brakowi substancji. W języku potocznym termin "uzależnienie" jest stosowany głównie do osób, które nadużywają narkotyków, leków, alkoholu czy papierosów. W szerszym kontekście może odnosić się do wielu innych zachowań, np.: gier hazardowych, seksu, oglądania telewizji, korzystania z telefonu czy internetu, czyli tzw. uzależnień behawioralnych.

Narkomania to stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie. Narkomania jest zwykle wynikiem wielorakiego zażywania środka uzależniającego, jedynie wyjątkowo, np. przy zażyciu kokainy czy heroiny, rozwija się po jednorazowej dawce.

Podstawą prawną działań związanych z zapobieganiem narkomanii w Polsce jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (j.t. Dz. U. z 2016 roku poz. 124 ze zm.). Akt ten stanowi, iż zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii realizują organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie określonym w ustawie. Zgodnie z art. 10 ust. 1 przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, i jest realizowane w postaci gminnych programów przeciwdziałania narkomanii, uchwalanych corocznie przez rady gmin. W szczególności zadania te obejmują:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo - rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
5. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Opoczno na rok 2017 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania narkotyków, jak również innych środków psychoaktywnych. Stanowi on kontynuację wcześniej prowadzonych w Gminie działań

w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Ponadto Program pozostaje w ścisłej kooperacji z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Opoczno na rok 2017 oraz Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, a kierunki działań w nim zawarte są zgodne z Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii.

II. Diagnoza.

W zakresie przeciwdziałania narkomanii Gmina Opoczno prowadzi profilaktyczną działalność informacyjną, edukacyjną i wychowawczą, skierowaną do dzieci, młodzieży i ich rodziców oraz edukację publiczną skierowaną do przedstawicieli różnych zawodów, instytucji i wyspecjalizowanych służb w dziedzinie przeciwdziałania narkomanii a zwłaszcza w zakresie umiejętności wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na prawdopodobieństwo zażywania narkotyków i postępowania z osobami uzależnionymi oraz promowanie zdrowego stylu życia.

Z dostępnych danych uzyskanych od podmiotów realizujących na terenie gminy Opoczno działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii wynika, iż:

<i>Lp.</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>
<i>Liczba wykrytych wykroczeń/przestępstw związanych z naruszeniem przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii</i>	38	75	127	107	37
<i>osoby z problemem narkomanii korzystające z pomocy świadczonej przez ASKWP „OPOKA”</i>	6	8	6	7	9
<i>osoby z problemem narkomanii korzystające z pomocy świadczonej przez PLU w Opocznie</i>	22	20	12	29	40

III. Zasoby.

Gmina Opoczno posiada następujące zasoby służące bezpośrednio i pośrednio rozwiązywaniu problemów narkomanii i pomocy rodzinom osób uzależnionych od środków psychoaktywnych, tj.:

1. *Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opocznie.*
2. *Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie.*
3. *Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie.*
4. *Komenda Powiatowa Policji w Opocznie.*
5. *Straż Miejska przy Urzędzie Miejskim w Opocznie.*
6. *Poradnia Leczenia Uzależnień w Opocznie.*
7. *Placówki oświatowe z terenu gminy Opoczno.*
8. *Organizacje pozarządowe, które realizują zgodnie ze swym statutem szczegółowe zadania w obszarze przeciwdziałania narkomanii.*

IV. Grupa docelowa.

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy gminy Opoczno, a w szczególności młodzież szkolna, rodziny osób dotkniętych problemem narkomanii, osoby uzależnione od środków psychoaktywnych oraz przedstawiciele służb, instytucji, organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

Podczas planowania, a następnie realizowania działań profilaktycznych, szczególna uwaga jest kierowana na dzieci i młodzież. Obecnie wszystkie placówki oświatowe działające na terenie gminy Opoczno realizują zadania prewencyjne, dotyczące zapobieganiu problemom społecznym, w oparciu o szkolne programy profilaktyki, zgodnie z wymogami ustawy o systemie oświaty. Programy te opiniowane są przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która jednocześnie wspiera placówki oświatowe w ich realizacji.

V. Cele i zadania Programu.

Cel główny: ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez mieszkańców gminy Opoczno.

Cele szczegółowe: są zgodne z kierunkami działań określonymi w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii i dostosowane są do potrzeb lokalnych. Sformułowano je uwzględniając dotychczasowe doświadczenie związane z realizacją Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomani w latach ubiegłych.

Cel szczegółowy	Zadanie	Wskaźnik realizacji celu	Termin
I. <i>Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem.</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień w Opocznie. 2. Prowadzenie w Punkcie Konsultacyjnym, w godz. popołudniowych i wieczornych, poradnictwa dla rodzin oraz osób używających środki psychoaktywne. 3. Prowadzenie Punktu Informacyjnego, w godz. dopołudniowych i wczesnopopołudniowych, do zadań którego należy m.in. dostarczanie informacji o sieci placówek świadczących pomoc osobom i rodzinom z problemem uzależnienia od środków psychoaktywnych, udostępnianie materiałów edukacyjno – informacyjnych, motywowanie osób używających środki psychoaktywne oraz członków ich rodzin do podejmowania terapii oraz udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom z problemem uzależnienia i ich rodzinom. 4. Kierowanie osób realizujących zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na szkolenia (terapeuci, grupy zawodowe profesjonalnie zajmujące się problematyką alkoholową, nauczyciele, pedagodzy, policjanci), konferencje, sympozja i inne formy spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji ludzi pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin oraz tworzących i realizujących profesjonalne programy profilaktyczne. 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób korzystających z poradnictwa w Punkcie Konsultacyjnym. • liczba osób korzystających z usług Punktu Informacyjnego. • liczba osób korzystających z usług Poradni Leczenia Uzależnień. • liczba przeszkolonych osób realizujących zadania GPPN. 	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>
II. <i>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie dla mieszkańców gminy Opoczno nieodpłatnych porad psychologicznych, prawnych oraz terapeutycznych z zakresu rozwiązywania problemów narkomanii. 2. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców poprzez dostarczanie informacji w postaci ulotek/broszur o substancjach psychoaktywnych i uzależnieniu. 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób korzystających z: <ul style="list-style-type: none"> ✓ porad prawnych, ✓ porad psychologicznych, ✓ porad terapeutycznych. • liczba zakupionych materiałów edukacyjnych. 	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>
III. <i>Prowadzenie profilaktycznej działalności</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką narkotykową i rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniem. 2. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjno – informacyjnych na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba ogólnopolskich kampanii, w których udział wzięła gmina Opoczno. • liczba zakupionych materiałów edukacyjnych. 	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>

<p><i>informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży</i></p>	<p>z zażywaniem narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym.</p> <p>3. Organizacja dla dzieci i młodzieży szkolnej zajęć edukacyjno – artystycznych oraz sportowo - rekreacyjnych jako alternatywnych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>4. Wspieranie programów i przedsięwzięć edukacyjno - profilaktycznych podejmowanych przez placówki oświatowe.</p> <p>5. Organizowanie spotkań z osobami mogącymi dać świadectwo swoich własnych traumatycznych przeżyć związanych z uzależnieniem narkotykowym oraz ze znanymi postaciami cieszącymi się powszechnym szacunkiem i autorytetem, których stanowisko wobec stosowania narkotyków i innych używek jest wyważone i racjonalne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zorganizowanych przedsięwzięć dla dzieci i młodzieży szkolnej. • liczba osób uczestniczących w w/w przedsięwzięciach. • liczba zorganizowanych spotkań • liczba osób uczestniczących w w/w spotkaniach. 	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>
<p>IV. <i>Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.</i></p>	<p>1. Dofinansowanie zakupu nagród, artykułów biurowych, spożywczych i materiałów informacyjno-edukacyjnych, niezbędnych do realizacji szkoleń, zajęć, konkursów, zawodów sportowych i innych imprez o tematyce ściśle powiązanej z problemem uzależnień, profilaktyki oraz promocji zdrowego stylu życia.</p> <p>2. Kierowanie mieszkańców gminy Opoczno, tj. osób uzależnionych od narkotyków do Centrum Integracji Społecznej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba wspartych organizacji. • liczba osób skierowanych do Centrum Integracji Społecznej. 	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>

VI. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

1. Finansowanie działań podejmowanych w ramach „Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Opoczno na rok 2017” odbywa się w ramach środków własnych Gminy Opoczno, pochodzących z opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży.
2. Środki pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych niewykorzystane w bieżącym roku budżetowym nie wygasają z upływem tego roku i są przeznaczone w następnym roku budżetowym na realizację „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Opoczno na rok 2018”.
3. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niniejszego programu są ujęte w planie budżetu Gminy Opoczno na rok 2017 w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85153 – zwalczanie narkomanii.

VII. Postanowienia końcowe:

1. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii koordynowana jest przez Burmistrza Opoczno za pośrednictwem Zespołu do Spraw Społecznych i Ochrony Ludności Urzędu Miejskiego w Opocznie poprzez:
 - 1) zlecenia do realizacji zadań publicznych podmiotom, o których mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w drodze ogłoszenia konkursu;
 - 2) zakupy i zlecenia zewnętrzne (konkursy ofert, zamówienia publiczne bez stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych w ramach dofinansowania).
2. Rada Miejska w Opocznie otrzyma półroczne sprawozdanie do 31 sierpnia 2017 roku i roczne sprawozdanie z wykonania niniejszego Programu w terminie do dnia 31 marca 2018 roku.
3. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Opoczno na rok 2017 został pozytywnie zaopiniowany przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opocznie na posiedzeniu w dniu 15 września 2016 roku.